

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

2 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 133 с.

Рекомендовано до друку вченою Факультету музичної та хореографічної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 18.11. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор

Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

Сюй ЧЕНЬЦЗИ

здобувач третього (освітньо-наукового) рівню вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський Національний педагогічний
університет імені к. Д. Ушинського»

Вей ЛНЬТАО

здобувач третього (освітньо-наукового) рівню вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський Національний педагогічний
університет імені к. Д. Ушинського»

СОЦІОКУЛЬТУРНІ Й ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МУЗИЧНО-ТВОРЧИХ ПРОЦЕСІВ

Музична творчість є складним процесом, що поєднує різноманітні психічні функції, емоції та когнітивні структури. Розуміння психологічних механізмів, які лежать в основі музично-творчих процесів, має важливе значення не тільки для розуміння самого процесу творчості, але й для розвитку музичних здібностей та оптимізації навчального процесу.

Творчий процес у музиці, як і в інших видах мистецтва, можна розглядати як форму когнітивної діяльності. Музиканти використовують свої пізнавальні здібності для створення нових мелодій, гармоній та ритмів. Важливу роль тут відіграє дивергентне мислення – здатність генерувати різноманітні ідеї та нестандартні рішення. Саме дивергентне мислення допомагає музикантам знаходити нові форми музичної виразності.

Музично-творчі процеси також вимагають інтенсивної роботи з пам'яттю. Композитори використовують довготривалу пам'ять для відтворення знань про музичні стилі, теорію музики та інструментальні можливості. Робоча пам'ять, у свою чергу, допомагає поєднувати ці елементи в реальному часі, коли музикант працює над композицією або виконує її.

Музичне мистецтво має тісний зв'язок з емоційною сферою людини. Емоції є важливим джерелом натхнення для творчої діяльності та відіграють ключову роль у виразності музичних творів. Відчуття радості, печалі, любові, страху або тривоги можуть слугувати основою для створення музичних образів та настроїв. Емоції також впливають на мотивацію музиканта. Натхнення, тобто емоційно-позитивний стан, стимулює творчу діяльність, сприяючи генерації нових ідей та енергії для їх втілення. З іншого боку, негативні емоції, такі як тривога чи сумнів, можуть заважати процесу творчості, обмежуючи можливості музиканта.

Процес створення музики тісно пов'язаний із діяльністю мозку та нервової системи. Дослідження нейрофізіології творчості показали, що під час музичного творення активуються різні ділянки мозку: ліва півкуля відповідає за логічне мислення та аналіз, а права — за емоційне сприйняття та інтуїцію. Ця взаємодія

забезпечує гармонійне поєднання раціонального та емоційного компонентів у музичній творчості.

Інтуїція відіграє важливу роль у творчому процесі. Вона дозволяє миттєво знаходити нестандартні рішення та творчі ідеї без свідомого аналізу. Музиканти часто використовують інтуїцію для імпровізації, знаходження нових мелодій та гармоній. Такий процес можна пов'язати із підсвідомою обробкою інформації, яка відбувається на глибинних рівнях мозкової діяльності.

Підсвідомість також є джерелом креативних ідей, накопичуючи досвід, емоції та знання, які можуть несподівано проявлятися у творчій діяльності. Під час імпровізації або композиторської діяльності музиканти часто спираються на ці "підсвідомі" ідеї, що виникають без попереднього планування.

Іншою важливою складовою є моторна координація. Виконання музичних творів на інструментах вимагає точних і скоординованих рухів, які контролюються моторною корою мозку. Це стосується як виконавців, так і композиторів, котрі мають уявляти звуки і фізичні рухи під час створення музичних творів.

Відзначимо також вплив соціального оточення та культурний контекст, у якому зростає особистість: ці фактори також відіграють важливу роль у розвитку музично-творчих здібностей. З цього погляду особливої значущості набуває участь музикантів у колективних видах виконавсько-творчої діяльності: спільна гра в оркестрі, ансамблі або участь у музичних проектах стимулює творчі процеси. Спілкування з іншими музикантами сприяє обміну ідеями, що підвищує рівень творчості. Неабияку роль відіграє і усвідомлення того, що музична творчість пов'язана з культурною спадщиною: традиції, музичні стилі та жанри, коло типових художніх образів, музично-мовленнєвих і виразних засобів, які набули поширення в певному суспільстві, формують музичний смак особистості та впливають на її музичні уподобання, стає джерелом натхнення та способом її самореалізації.

Отже, музично-творчі процеси є багатограними і включають в себе різні аспекти психіки людини – когнітивні, емоційні, інтуїтивні та соціальні. Розуміння цих психологічних засад допомагає не тільки глибше усвідомлювати сам процес творчості, але й розвивати музичні здібності, стимулювати креативність та полегшувати навчання в музичних школах та консерваторіях. Тому дослідження психологічних основ музичної творчості має важливе значення для музикантів, педагогів та дослідників.

Література

- Даценко, М. С. (2021). Інноваційна методична діяльність як основа розвитку творчого потенціалу майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (195), 171-174.
- Зайцева, А. (2010). Творчість як умова самореалізації майбутнього вчителя музики у процесі виконавської діяльності. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти*, 10, 51-53.
- Кьон, Н.Г. (2024). Мистецтво вокальної імпровізації як культурно-стильовий феномен. *Південноукраїнські мистецькі студії*, (2), 126-131. doi:10.24195/artstudies.2024-2.22
- Луценко, В. (2005). Формування творчої активності майбутнього вчителя музики (дидактичні умови). *Вісник Житомирського державного університету ім. І. Франка*, (25), 142-145.
- Моляко, В. О. (2004). Психологічна теорія творчості. *Обдарована дитина*, (6), 2-9.

Chen YANJUN

Master's student

South Ukrainian National Pedagogical
University named after K.D. Ushynsky

Inha KHMELEVSKA,

Candidate of Pedagogical Sciences

South Ukrainian National Pedagogical
University named after K.D. Ushynsky

ORCID ID 0000-0001-9129-2173

EXPRESSION IN CHOREOGRAPHY: TOWARDS THE PROBLEM OF CREATING DRAMATIC ARTISTIC IMAGE BY MEANS OF CONTEMPORARY DANCE

The study explores the role of expression in choreography, focusing on the creation of dramatic artistic images through contemporary dance. Examines how choreographers use movement to convey an emotional story and engage the audience, creating a relationship between artistic intent and audience perception. Identifies the importance of authenticity in the creative process, where choreographers balance personal expression and conformity to artistic and performance standards.

Key words: *choreography, contemporary dance, artistic expression, audience perception, socio-cultural implications, authenticity, gender representation, emotional narrative*

Liu JIAXIN <i>THE ROLE OF PLASTIC EXPRESSIVE TECHNIQUE IN CHOREOGRAPHY</i>	88
Sun KEAO <i>CULTURAL HERMENEUTICS AS A METHODOLOGICAL BASIS FOR THE ARTISTIC INTERPRETATION OF A VOCAL WORK</i>	92
Zhang WENLI <i>PERSONALITY-ORIENTED APPROACH AS A METHODOLOGICAL BASIS FOR PREPARING APPLICANTS FOR ART EDUCATION FOR INDEPENDENT WORK OVER CHAMBER VOCAL REPERTOIRE</i>	94
Zhang SAIZHEN <i>THE CONCEPT OF «PSYCHO-EMOTIONAL STABILITY OF A SINGER» IN SCIENTIFIC DISCOURSE</i>	97
Zhan HAN <i>THE POTENTIAL OF ACTING SKILLS IN CREATING A DANCE COMPOSITION</i>	99
Shi JUAN <i>TO THE DEFINITION OF THE CONCEPT OF «MULTICULTURAL COMPETENCE»</i>	102
Zhao LUOCHENG, Inha KHMELEVSKA <i>TECHNOLOGIES OF CREATIVE-MUSICAL DEVELOPMENT IN THE SPACE OF ART EDUCATION</i>	106
Khuan BEI, Inha KHMELEVSKA <i>SYMBOLISM OF MOVEMENT AND SYMBOLS IN CHINESE TRADITIONAL DANCE</i>	108
Chen JUNZHE, Inha KHMELEVSKA <i>INFORMATION-COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE PERFORMING TRAINING OF FUTURE VIOLINISTS: METHODOLOGICAL ASPECT</i>	113
Sheng LONG, Inha KHMELEVSKA <i>ACMEOLOGICAL TECHNOLOGIES AS A MEANS OF PERFORMING SELF-IMPROVEMENT OF FUTURE TROMBONISTS</i>	118
Сюй ЧЕНЬЦЗИ, Вей ЛИНЬТАО <i>СОЦІОКУЛЬТУРНІ Й ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МУЗИЧНО-ТВОРЧИХ ПРОЦЕСІВ</i>	122